

2648

۵۰۰

۱

۲۰۸

بوستان کتاب

بسم الله الرحمن الرحيم

www.ketab.ir

اکبر نژاد، مهدی، ۱۳۴۴ -

سیره معصومین علیهم السلام در بزرگداشت امام حسین علیه السلام و عاشورا / مهدی اکبر نژاد و پیمان صالحی.
- قم: مؤسسه بوستان کتاب (مرکز چاپ و نشر دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم)، ۱۳۹۸.
۲۰۸ ص. - (مؤسسه بوستان کتاب: ۲۶۲۸) (تاریخ: ۴۱۵، اهل بیت علیهم السلام: ۲۰۶)

ISBN 978-964-09-2051-0

فهرست نویسی براساس اطلاعات فیبا.

کتابنامه: ص. [۲۰۱] - ۲۰۸؛ همچنین به صورت زیر نویس.

۱. حسین بن علی علیه السلام، امام سوم، ۴ - ۶۱ ق. - سوگواری‌ها. ۲. حسین بن علی علیه السلام،
امام سوم، ۴ - ۶۱ ق. - شهادت. ۳. چهارده معصوم علیهم السلام - احادیث. ۴. عاشورا - تأثیر.
الف. صالحی پیمان، ۱۳۵۸ - ب. دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم. مؤسسه بوستان
کتاب. ج. عنوان.

۲۹۷/۷۴۲

BP ۱۶/۴

شماره کتاب‌شناسی ملی: ۵۷۵۱۳۹۱

۱۳۸

■ موضوع: اهل بیت علیهم السلام: ۲۰۶ (تاریخ: ۴۱۵)

■ گروه مخاطب: تخصصی (پژوهشگران و اساتید حوزه و دانشگاه)

شماره انتشار کتاب (چاپ اول): ۲۶۲۸

مسلسل انتشار (چاپ اول و بازچاپ): ۷۲۹۴

سیره معصومین علیهم السلام
در بزرگداشت
امام حسین علیه السلام و عاشورا

دکتر مهدی اکبرنژاد

دانشیار دانشگاه ایلام

دکتر ایمان صالحی

استادیار دانشگاه ایلام

سیره معصومین علیه السلام در بزرگداشت امام حسین علیه السلام و عاشورا

- نویسنده: مهدی اکبرنژاد و پیمان صالحی
- ناشر: مؤسسه بوستان کتاب
- بیتوگرایی، چاپ و صحافی: چاپخانه مؤسسه بوستان کتاب
- قیمت چاپ: اول / ۱۳۹۸ • شمارگان: ۵۰۰ • بها: ۲۸۰۰۰ تومان

تمامی حقوق نشر مکتوب و آنلینیک این اثر متعلق به مؤسسه بوستان کتاب است

Printed in the Islamic Republic of Iran

- ♦ دفتر مرکزی: قم، خ شهدا (صفاتیه)، ص پ ۹۱۷ / ۳۷۱۸۵، تلفن: ۷-۱۵۰ ۷۴۱، بر: ۳۷۷۴۴۲۶، تلفن بخش: ۳۷۷۴۴۲۶
 - ♦ فروشگاه مرکزی: قم، چهارراه شهدا (عرضه ۱۰،۰۰۰، عنوان: مب، ۱۷۰ ناشر)
 - ♦ فروشگاه شماره ۲: تهران، خیابان انقلاب، بین وصال و فلسطین، پلاک ۱۵۱، تلفن: ۶۶۹۶۹۸۷۸
 - ♦ فروشگاه شماره ۳: مشهد، چهارراه خسروی، مجتمع یاس، جنب دفتر تبلیغات اسلامی، حرم رضا، رضوی، تلفن: ۳۲۲۳۳۶۷۲
 - ♦ فروشگاه شماره ۴: اصفهان، چهار راه کرمانی، جنب دفتر تبلیغات اسلامی شعبه اصفه، تلفن: ۳۲۲۱ ۴۷۰
 - ♦ فروشگاه شماره ۵ (رنگین گمان، فروشگاه کودک و نوجوان): قم، چهارراه شهدا، نبش خیابان ارم، ن: ۳۷۱ ۷۹
- اطلاع از تازه های نشر از طریق پیام کوتاه (SMS)، با ارسال شماره همراه خود به ۱۰۰۰۲۱۵۵ (ارسال درخت) به: ۳۷۱ ۷۹

پست الکترونیک مؤسسه: E-mail: info@bustaneketab.com

جدیدترین آثار مؤسسه و آشنایی بیشتر با آن در وب سایت: www.bustaneketab.com

با قدردانی از همکاریانی که در تولید این اثر نقش داشته اند:

- اعضای شورای بررسی آثار: دبیر شورای کتاب و سرویراستار: ابوالفضل طریقه دار • ویراستار: مهدی خلیلیان
- اصلاحات حروفنگاری: طاهره احسنی‌هما و زهرا امیدی • صفحه‌آرا: احمد مؤتمنی
- نمونه‌خوانی: مهدی سهرابی • کنترل فنی صفحه‌آرایی: سیدرضا موسوی‌منش
- مدیر گروه هنری: مسعود نجابتی • طراح جلد: محمود هدایی
- اداره آماده‌سازی: حمیدرضا تیموری • اداره چاپخانه: مجید مهدوی و سایر همکاران لیتوگرافی، چاپ و صحافی • مدیر تولید: عبدالهادی اشرفی
- رئیس مؤسسه
- محمداقبر انصاری

فهرست مطالب

۹	مقدمه
۱۳	فصل اول: راه کارهای معصومین (ع) در زنده نگه داشتن یاد و راه...
۱۳	تبیین جایگاه امام حسین (ع) در میان دیگر ائمه (ع)
۲۶	پیش گویی شهادت امام حسین (ع) و حساس کردن جامعه به آن
۲۶	خبردهی فرشتگان از شهادت امام حسین (ع)
۲۷	خبردهی پیامبر (ص) از شهادت امام حسین (ع)
۳۵	خبردهی امام علی (ع) از شهادت امام حسین (ع)
۳۷	خبردهی امام حسن (ع) از شهادت امام حسین (ع)
۳۸	ابراز تنفر از قاتلان سیدالشهدا (ع)
۴۵	حمایت از قیام های برخاسته از خون خواهی امام حسین (ع)
۴۷	تبیین آیات تأویل و تفسیر شده در شأن سیدالشهدا (ع)
۵۳	تقدیس تربت سیدالشهدا (ع)
۶۹	فصل دوم: تأکید بر عزاداری امام حسین (ع) و تبیین اهداف و آثار آن

سیره معصومین علیهم السلام در بزرگداشت امام حسین علیه السلام و عاشورا

- آداب سوگواری معصومین علیهم السلام بر سیدالشهدا علیه السلام ۶۹
- ترک زینت ۷۰
- سیاه پوشی ۷۰
- ترک کسب و کار ۷۱
- برپایی مجالس عزاداری ۷۲
- خطبه خوانی در مجالس سوگواری ۷۴
- نوحه خوانی ۷۶
- گریستن ۷۹
- گریه پا چاک کردن و به سر و صورت زدن ۹۳
- ترغیب ماعران به شش سرایی برای سالار شهیدان ۹۴
- تسلیت گفتن به یکدیگر و بیان آداب آن ۹۹
- مهم ترین اهداف و آثار عزاداری سیدالشهدا علیه السلام ۱۰۰
- حفظ دستاوردهای نهضت عاشورا ۱۰۱
- آگاهی از حقیقت دین حنیف ۱۰۳
- پیوند با سیدالشهدا علیه السلام ۱۰۶
- محشور شدن با سیدالشهدا علیه السلام ۱۰۸
- آمرزش گناهان ۱۱۰
- رهایی از هول و هراس روز قیامت ۱۱۱
- فصل سوم: توصیه به زیارت امام حسین علیه السلام تعیین زمان ها و دعاها ... ۱۱۵
- توصیه به زیارت قبر سیدالشهدا علیه السلام ۱۱۵
- تعیین زمان های مخصوص برای زیارت سیدالشهدا علیه السلام ۱۳۴
- زیارت در اول ماه رجب ۱۳۵

فهرست مطالب

۱۳۵	زیارت در نیمهٔ رجب و شعبان
۱۳۶	زیارت در ماه رمضان و شب‌های قدر
۱۳۷	زیارت در عید فطر و قربان
۱۳۷	زیارت در روز عرفه
۱۴۰	زیارت در شب و روز عاشورا
۱۴۲	زیارت در روز اربعین
۱۴۳	زیارت در شب و روز جمعه
۱۴۷	ببین نتایج زیارت سیدالشهدا علیه السلام
۱۴۷	رسیدن به قرب الهی
۱۵۲	شفاعت شدن
۱۵۵	قبول شفاعت زائر حسینی
۱۵۷	معادل برگزاری حج
۱۶۴	آمرزش گناهان
۱۷۳	رسیدن به آرامش در روز قیامت
۱۷۶	طول عمر و خیر و برکت
۱۷۹	از بین رفتن غم و اندوه
۱۸۰	شفای بیماران
۱۸۳	مستجاب شدن دعا
۱۸۴	حفاظت خداوند متعال از زائر حسینی
۱۸۵	فصل چهارم: عواقب ترک زیارت حضرت سیدالشهدا علیه السلام
۱۸۵	نقص دین و ایمان
۱۸۶	نافرمانی از پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و ائمه علیهم السلام و ضایع کردن حق آنان

سیره معصومین علیهم السلام در بزرگداشت امام حسین علیه السلام و عاشورا

۱۸۷..... محرومیت از خیر و برکت در زندگی

۱۸۸..... ستمکاری

۱۹۰..... کاهش طول عمر

۱۹۳..... فصل پنجم: بیان برخی آداب ماه محرم و نحوه زیارت حرم...

۱۹۳..... توصیه به روزه‌داری در اول ماه محرم

۱۹۴..... خواندن نماز مستحبی در حرم حسینی علیه السلام

۱۹۵..... کامل خواندن نماز واجب در حرم حسینی علیه السلام

۱۹۵..... مکان خواندن نماز در حرم حسینی علیه السلام

۱۹۶..... نحوه تسبیح گفتن نزد قبر امام حسین علیه السلام

۱۹۸..... نحوه زیارت امام حسین علیه السلام

۲۰۱..... کتاب‌نامه

مقدمه

به گواهی تاریخ، مهم‌ترین حوادث جهان پس از گذشت اندک زمانی پهنه‌ی درد و نام‌بزرگ‌ترین قهرمانان و نام‌آوران دنیا چندی بعد در برتۀ فراموشی مانده و اگر گاه هم بر زبان می‌رود، چندان تأثیری در دل‌ها ایجاد نمی‌کند، اما سال‌ها و سده‌هاست که حماسۀ نینوا، نسل‌به‌نسل، هم‌چنان شورانگیز ادامه یافته و منتقل می‌شود. چه سِرِّی است که نام زیبای حسین علیه السلام پس از قرن‌ها بر سر زبان‌ها بوده و ذکر مصائب، جوان‌مردی و فداکاری او، دل‌های هر خواننده و هر شنونده‌ای را به تپش می‌افکند و تمام مردمان دنیا در برابر عظمت روح و علو او سر تسلیم و خاک‌ساری فرود می‌آورند؟! امام حسین علیه السلام مظهر و سمبل حق است که در همه عصرها، چون نمادی زنده و خروشان، ظهور پیدا می‌کند و همه طفره‌روانان از پاسداری حقیقت زمان خود را به یاری می‌طلبند و درواقع، یاری‌طلبی امام عشق در کربلا، بازتاب موج اندیشه اسلامی برای کمک به حق در همه زمان‌هاست. امام حسین علیه السلام مسیر اسلام واقعی را به مسلمانان نشان داد و دسیسه‌های بنی‌امیه را در هم کوبید و واپسین تلاش‌های

ظالمانه آن‌ها را خنثی کرد. حادثه این وجود مقدس در کربلا چنان بزرگ، بی نظیر و خارق العاده است که چشم روزگار، مانند آن را تاکنون ندیده و تا ابد نیز نخواهد دید؛ حادثه‌ای که در یک سو، پاک‌ترین و نیکوترین انسان‌ها بود و در سویی دیگر، ناپاک‌ترین و نکوهیده‌ترین‌ها. حادثه‌ای که بعد از ۱۳۰۰ سال هنوز شور می‌آفریند و ملت‌ها را به خروش درمی‌آورد. حادثه‌ای که در آن زن، مرد، کودک، جوان و پیر مهم دارند؛ کودکی شش ماهه در آن به شهادت می‌رسد، نوجوان به قربان گاه می‌رود، حسین علیه السلام اسماعیلش، علی اکبر را به میدان شهادت می‌فرستد، عباس، علم رشادت و مردانگی برمی‌افرازد، پیرمردی چون حبیب بن مظاهر، حماسه می‌سراید و حسین علیه السلام سلسله جنبان عاشقان و آقای شهیدان، جان بر کف به فلک‌گاه، گام می‌گذارد و از همه کس می‌برد و سرانجام حادثه‌ای می‌آفریند که از آن هنوز فریاد زینب علیها السلام و امام سجاد علیه السلام به گوش می‌رسد که بریزید و یزیدیان می‌خروشدند و کاخ‌نشینان را رسوا می‌سازند. امام حسین علیه السلام با فریاد خویش، سکوت مرگ‌باری را که بر جامعه اسلامی سایه انداخته بود، درهم می‌شکند و قیافه زشت حرکت جاهلی یزید را آشکار می‌کند. در واقع، امام با خون پاک خود، بزرگ‌ترین حماسه را در قلب تاریخ بشریت نه‌است و به فرداییان درسی فراموش‌نشده داد. بی‌شک، در قیام‌های تاریخی، هیچ حرکتی، پویایی و برجستگی قیام عاشورا را ندارد. این حماسه، نه تنها نماد جاودان آزادی‌خواهی و ظلم‌ستیزی، بلکه در سایه ذکاوتی ژرف و شورآفرین، از رسالتی فرهنگی و روشن‌گرانه نیز برخوردار است، اما آنچه بیشتر، واقعه کربلا را پرفروغ و سازنده جلوه داده، سیره

معصومین علیهم السلام و جهت گیری های آنان در قبال این رویداد عظیم بشری است که با موضع گیری های مناسب، توانستند عاشورا و دستاوردهای ارزشمند آن را شایسته، پاس دارند و راه حماسه آفرینان کربلا را تداوم بخشند.

نوشتار پیش رو، تحلیل این موضوع است که به چه شیوه هایی معصومین علیهم السلام نام، قیام و حرکت سیدالشهدا علیه السلام را زنده نگه داشتند و سیره آنان چگونه بوده است؟ اهمیت این موضوع هم کاملاً روشن است، بدان سبب که سیره معصومین علیهم السلام بر شیعیان نشان حجت است و باید آنان، روش های امامان در زندگی، گفتار خود و از جمله در این باره را به دقت وارسی و برای حفظ و احیای تشیع، همان خط و مشی را دنبال کنند و بهترین پاسداشت ائمه علیهم السلام شناخت سیره آنان و سپس پیروی از آن است.

پس از این مقدمه، به بررسی سیره پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله و ائمه اطهار علیهم السلام برای زنده نگه داشتن رویداد عظیم کربلا و حماسه آفرینان آن با استناد به منابع معتبر و اولیه روایی و گاهی تاریخی می پردازیم. گفتنی است این پژوهش، در پنج فصل سامان گرفته است: فصل اول به راهکارهای اهل بیت علیهم السلام در زنده نگه داشتن نهضت حسینی و پیش گویی شهادت آن حضرت اختصاص دارد؛ فصل دوم به بیان تأکید امامان بر عزاداری سیدالشهدا علیه السلام و بیان آثار آن می پردازد؛ فصل سوم درباره زیارت امام و برکات آن است؛ فصل چهارم از عواقب ترک زیارت امام حسین علیه السلام می گوید و فصل پنجم نیز پاره ای آداب محرم و نحوه زیارت حرم مطهر امام حسین علیه السلام را بیان می کند.

سیره معصومین علیهم السلام در بزرگداشت امام حسین علیه السلام و عاشورا

در پایان تشکر ویژه از مسئولان محترم مؤسسه بوستان کتاب و کارکنان فهیم و کاردان آن دارم که در آماده‌سازی و چاپ و نشر این اثر دل‌سوزانه تلاش کردند.

مهدی اکبرنژاد و پیمان صالحی